

Narušená komunikační schopnost

u dětí s MO

NKS u MO

Poruchy řeči se vyskytují u více než poloviny dětí s diagnózou MO.

Jsou různého stupně, a to od lehkých poruch artikulace až po úplnou neschopnost artikulace.

MO postihuje svalstvo jednotlivých mluvních orgánů

Postihuje řečový projev, jako je dýchání, fonace, artikulace, síla, rytmus, melodie, plynulost a srozumitelnost řeči

NKS u MO

Mechanické příčiny:

poruchy vývoje zubů

nepravidelnosti ve vývoji horní i dolní čelisti

bývá porušen zubní uzávěr skusu

NKS u MO

Při spastických formách MO:

dýchání mělké a křečovité

řeč není dostatečně znělá

výdechový proud nestačí na delší řečový projev

NKS u MO

U poruch mozečku nacházíme typicky skandovanou řeč.

U dyskinetické formy MO je řeč těžko srozumitelná, vždy je zpomalená, postižený vyráží slabiky či jednotlivá slova a je porušen spád řeči.

NKS u MO

U narušené komunikace dětí s MO neexistují jednotné klinické obrazy

jednotlivé symptomy jsou vzájemně propojené

nejčastější poruchou řeči bývá u MO dysartrie (narušení artikulace jako celku při organickém postižení centrální nervové soustavy)

Vývoj řeči u dětí s MO závisí:

na postižení motoriky

na celkovém tělesném stavu

na úrovni intelektu

na prostředí, ve kterém se dítě nachází

dále jej ovlivňuje výskyt dalších poškození (poruchy sluchu, epileptické záchvaty, hospitalizace apod.).

Vývoj řeči u dětí s MO:

Odchytky v neverbálním období:

těžkosti s dýcháním

pláč hyperrinofonický (málo pronikavý)

vzácné pokojné broukání

chybí hra s končetinami, mluvidly

absence pudového žvatlání

Nápadnosti orálního vývoje (Guderman):

Zaostávání orálních reflexů

**Hyper (hypo) senzibilita v
oblasti úst**

**Těžké narušení polykacích
pohybů**

**Narušená koordinace dolní
čelisti**

**Nápadné tvoření hlasu při
vitálních funkcích**

Vývoj řeči u dětí s MO:

Broukání, žvatlaní velmi zřídka, první slova ve dvou letech (hyperkinetická)

Vývoj řeči omezený, v lepším případě opožděný

Závisí na postižení motorických drah, tělesném stavu, IQ, prostředí

Determinuje výskyt dalších poškození (sluch, zrak, EPI,..)

Rovina lexikálně sémantická (slovník a význam slov):

Narušená formální stránka řeči

Impresivní složka řeči se vyvíjí do 4.roku relativně úspěšně, potom křivka pochopení stagnuje

Verbalismus

Tvoření pojmů nepřesné, nezapojují všechny smysly

Vývojová pojmová dysfázie

Rovina morfologicko-syntaktická (gramatická stavba řeči):

Vázne nejvíce (zvláště s MR)

Špatné tvoření vět, holé, stručné

Telegrafická stručná řeč

Vývojová větná dysfázie

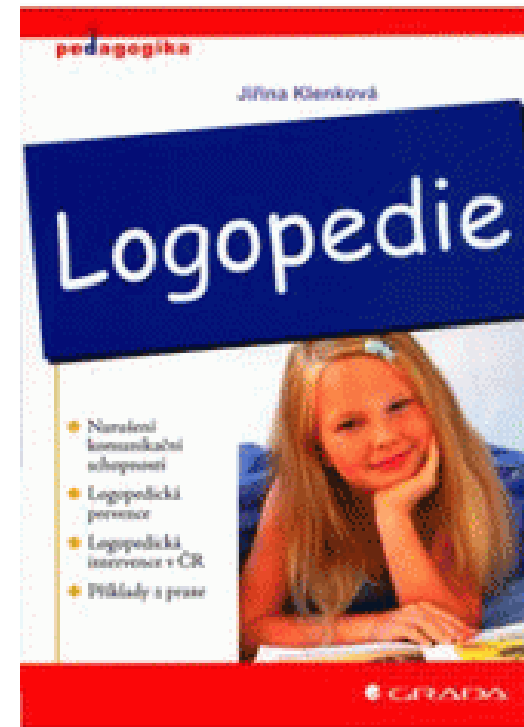
Rovina foneticko-fonologická (zvuková stránka řeči):

Nejtypičtější charakteristika u MO

**Omezená výslovnost v důsledku
poškození motoriky**

**Nedokáží správně tvořit hlásky:
spasticita, narušena automatizace řeči,
nepotlačitelném mimovolní pohyby**

**Narušená schopnost fonemické
diferenciace**

Vliv na potenciál rozvoje řeči u MO:

Vliv zredukovaných možností vlastního poznávání (zkušenostní deprivace)

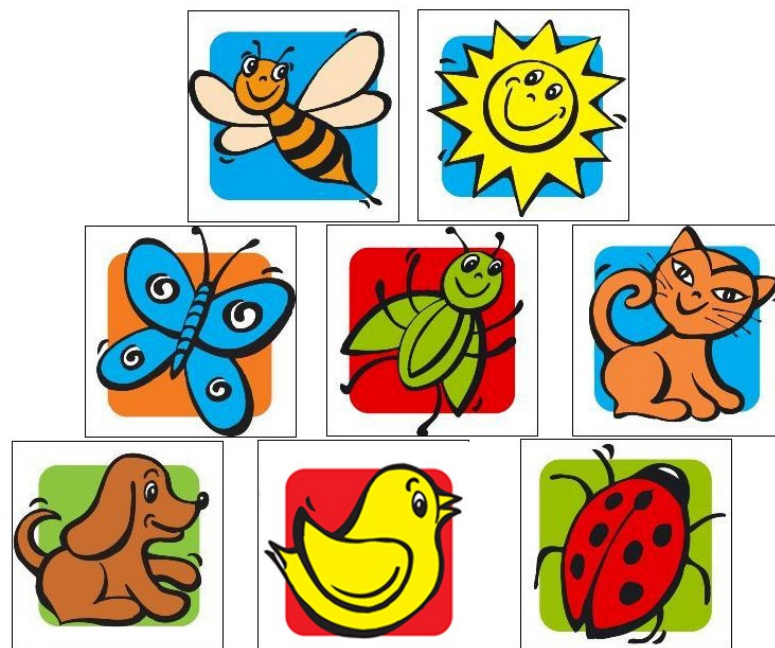
Stimulace

Nápodoba (determinované individuální možnosti)

Porucha sluchu (5-25 %)

Porucha zraku (až 50 %)

Epilepsie (až 50 %)

Terapie u MO:

Metody facilitační: využívající reflexy, které vyvolávají stah ochrnutých svalů, nebo tento stah podporují, facilitují

Metody inhibiční: umožňují útlum svalů, které jsou ve zvýšeném napětí

Vojtova metoda reflexní lokomoce, koncept manželů Bobathových, terapie Petöho, Kabatova metoda, synergetická reflexní terapie, myofunkční terapie ad.

SPD komunikačních schopností:

RA

OA

Diagnóza

Hrubá motorika

Jemná motorika

Lateralita

Motorické funkce artikulačních orgánů

SPD komunikačních schopností:

- Výslovnost jednotlivých hlásek
- Mluvní projev
- Respirace
- Fonace
- Prosodické komponenty řeči
- Orientační vyšetření sluchu
- Závěr a doporučení

Nápadné znaky u MO:

- Těžkosti s dýcháním a sáním
- Pláč (málo pronikavý, slabý, pisklavý)
- Vzácné pokojné broukání
- Chybí hra s končetinami, mluvidly
- Absence pudového žvatlaní
- Zaostávání orálních reflexů

Nápadné znaky u MO:

- Hyper (hypo) senzibilita v oblasti úst
- Narušení polykacích pohybů
- Narušení koordinace dolní čelisti
- Nápadné tvoření hlasu při vitálních funkcích

Vývoj řeči u MO:

- Opožděný, omezený
- Závisí na postižení motorických drah, tělesném stavu, IQ a prostředí
- Determinuje výskyt dalších poškození (sluch, zrak, EPI, MR)
- Narušení ve všech jazykových rovinách

Nejčastější výskyt komunikačních poruch:

- Dysartrie
- Breptavost, koktavost
- Otevřená huhňavost

Dysartrie:

- Porucha procesu artikulace, respirace, modulace při organickém poškození nervového systému.
- Diagnostika se opírá o závěry vyšetření neurologického, foniatrického popř. další lékařské nálezy.
- Diagnostika je komplexní, opakovaná.

Dysartrie:

- Korová
- Pyramidová
- Extrapyramidová
- Bulbární
- Cerebelární
- Smíšená

Dysartrie: péče

- Složitá, součástí komplexní péče
- Zásady:
 - Vývojovosti
 - Reflexnosti
 - Rytmizace
 - Komplexnosti
 - Kolektivnosti
 - Přiměřenosti a individuálního přístupu